

REVOLUCIJA
19 JUL 1954
SFRJUGA

VS-POLITIK

VS-pjece

nr. 5

VS' mål er et *socialistisk demokrati*. Et sådant samfund eksisterer ingen steder – endnu. Det er et samfund, hvor goderne, forpligtelserne, rettighederne og indflydelsen er ligeligt fordelt mellem alle, og hvor befolkningen selv bestemmer, hvordan samfundet skal indrettes. Dels gennem en udstrakt grad af selvstyre på arbejdspladserne og i lokalområderne. Dels gennem en fælles, demokratisk diskussion og afgørelse af de spørgsmål, der har betydning for *hele* samfundet.

Vi er således ikke enige med DKP i, at der er socialisme i Sovjetunionen og i Østeuropa. I disse lande er den brede befolknings reelle indflydelse på samfundsforholdene forsvindende lille. Styreformen er autoritær og bureaukratisk. Den økonomiske ulighed er meget stor, og når det gælder sådan noget som ytringsfrihed, forsamlingsfrihed, organisationsfrihed og retssikkerhed, er sandheden den sørgelige at størstedelen af befolkningen er *ringere* stillet end arbejderklassen i det kapitalistiske Danmark. Det samfund vi arbejder for i VS, ser helt anderledes ud.

Men netop fordi vi mener folk selv skal bestemme, er det umuligt at lave en konkret og detaljeret redegørelse for, hvordan et sådant samfund nærmere skal indrettes. Vi kan jo ikke vide, hvad man vil beslutte til den tid. Derimod kan vi pege på nogle overordnede principper, som efter *vores* mening nødvendigvis må realiseres, hvis det socialistiske demokrati skal kunne fungere i praksis:

Alle må naturligvis have den samme adgang til alle relevante informationer og den samme mulighed for at få sin mening frem til diskussion. Men det er ikke nok til at få et *socialistisk* demokrati til at fungere. En af det borgerlige demokratis begrænsninger er jo netop, at folks levevilkår er så forskellige, at vi i virkeligheden *ikke* har samme mulighed for at deltage i beslutningsprocessen. For eksempel har alle de med lave indkomster og et monotont og opslidende arbejde ikke nær så gode muligheder som dem med store indkomster, høj uddannelse og et spændende og udviklende job.

I VS mener vi derfor, at både indkomsterne, andre materielle goder og det nødvendige arbejde skal fordeles så ligeligt som muligt mellem alle. Dog således, at man stræber henimod, at enhver yder efter evne og nyder efter behov.

Vi tror, man bliver en bedre lærer, hvis man også har prøvet at bruge nærerne til hårdt fysisk arbejde. Og vi tror, at børnene ville være godt tjent med indimellem at blive undervist af f.eks. arbejdere, sygeplejersker og landmænd, som ud fra deres egne erfaringer ved noget om, hvad det er vigtigt at lære.

Der er imidlertid også en anden begrundelse for at modarbejde den nuværende arbejdsdeling: Vi tror, at alle mennesker har mange flere evner og behov end de har mulighed for at få opfyldt og bruge i det nuværende samfund. Hvis det socialistiske samfund bliver efter vores hoveder, så skal ingen stå ved en drejebænk hele sit liv, og ingen skal være lærer hele livet. I stedet bør der i *alles* tilværelse være plads til både legemligt arbejde og arbejdet med undervisning, kunst, kultur og politik. Vi tror, man bliver en bedre lærer, hvis man også har prøvet at bruge nærerne til hårdt fysisk arbejde. Og vi tror, at børnene ville være godt tjent med indimellem at blive undervist af f.eks. arbejdere, sygeplejersker og landmænd, som ud fra deres egne erfaringer ved noget om, hvad det er vigtigt at lære.

På denne måde vil der kunne komme et praktisk og konkret indhold i forestillingen om et samfund, hvor arbejdet ikke kun er en sur pligt, men også en udfoldelse af vores mange forskellige evner og behov. Det vil også betyde, at det skarpe skel mellem "arbejde" og "fritid" begynder at falde væk. Og at alle vil få en bedre mulighed for at forstå de dele af samfundslivet, som andre arbejder med. Det vil altså være et samfundssystem, som på én gang fremmer udviklingen af den enkelte personlighed og fællesskabet mellem menneskerne.

Det vigtigste og sværeste problem i det socialistiske samfund vil være spørgsmålet om, hvad og hvordan der skal produceres. Gennem den samlede arbejdsindsats skabes en række produkter, som er nødvendige til livets opretholdelse eller som opfylder en række mere eller mindre vigtige menneskelige behov.

Et socialistisk demokrati adskiller sig netop fra det nuværende borgerlige demokrati ved en langt højere grad af nærdemokrati og ved, at alle vigtige samfundsspørgsmål skal afgøres af hele befolkningen.

Men hvem bestemmer *hvilke* behov, der er de vigtigste? Hvordan afgøres det, hvad der er den bedste anvendelse af samfundets samlede ressourcer i form af arbejdskraft, evner, maskiner, fabriksbygninger, råvarer, jord osv.?

I det nuværende samfund afgøres det af de få mennesker, der ejer produktionsmidlerne, dvs. fabrikker, maskiner m.v. I VS mener vi, at produktionsmidlerne bør ejes i fællesskab af hele befolkningen. *Alle* bør være med til at afgøre, hvilke behov der først og fremmest skal opfyldes.

Nogle behov kan måske opfyldes forholdsvis let, mens andre vil kræve et stort arbejde og et stort forbrug af råstoffer. Så må man gennem en demokratisk

diskussion og beslutningsproces prøve at nå til enighed om, hvad man skal gøre. På samme måde må man beslutte sig for, i hvilket omfang der skal tages hensyn til risikoen for arbejds sygdomme og ødelæggelse af naturen og miljøet i det hele taget.

Vi ved naturligvis godt, at alle ikke kan være med til at tage stilling til alle mulige detaljer. Men hvad skulle der være i vejen for, at alle var med til at diskutere og afstikke de overordnede retningslinjer? For det første vil det sandsynligvis for langt de fleste være både mere overskueligt og meningsfyldt end de økonomiske detaillidiskussioner om betalingsbalancen, rentefoden osv., som i dag udgør hovedindholdet i den politiske diskussion.

For det andet: Et socialistisk demokrati adskiller sig netop fra det nuværende borgerlige demokrati ved en langt højere grad af nærdemokrati og ved at alle vigtige samfundsspørgsmål skal afgøres af hele befolkningen. Det borgerlige demokrati er klart at foretrække for fascisme og andre former for diktatur. Men det er et halvt demokrati – først og fremmest fordi det ikke indbefatter den helt afgørende del af samfundslivet, der drejer sig om, hvad og hvordan der skal produceres.

Hvorfor ønsker vi et socialistisk samfund?

Der har i tidens løb været udtænkt mange smukke tanker om et idealsamfund. Man har drømt om og troet på et rigere, lykkeligere og sjovere liv end det, man levede i til daglig.

Når vi i VS ønsker et socialistisk samfund, ligger der også en sådan tro bagved. En tro på, at man kan få et langt bedre liv end det, de fleste har i dag. Vi tror, at vores evne til at holde af, forstå og leve med hinanden vil vokse i et socialistisk samfund. Dels fordi vi tror folk af sig selv vil finde frem til andre, mere inspirerende og udviklende samlivsformer end den snævre fire-personers kernefamilie. Dels fordi den måde vores "privatliv" og vores "indre" liv nu fungerer på, naturligvis er dybt forhindret af de forhold, vi lever under. Forældregenerationens samlivsproblemer, børnenes ofte uopfyldte kærlighedsbehov, isoleringen af de ældre, angsten og ensomheden, flugten ind i nerverpillernes, spiritussens eller narkotikaens kunstige og uholdbare dulmen, alt dette vokser som svampe i et kapitalistisk samfund.

Det er ikke let at være en følsom og god ægtefælle, når man kommer mast hjem fra et stressende, støjende og monotont arbejde. Det er heller ikke let at have overskud til at være kærlige og fantasifulde forældre, hvis det man bringer med sig hjem fra arbejdet ikke er glæde over at have udrettet noget fornuftigt, men træthed og frustration, fordi arbejdet er meningsløst, kedsommeligt og udmarvende.

Der er imidlertid også en anden grund til at vi arbejder for et socialistisk samfund: Efter vores opfattelse

er der ikke noget alternativ. Hvis ikke kapitalismen overvindes, vil udviklingen gå i retning af mere og mere undertrykkelse af arbejderklassen og ødelæggelse af naturen. Og risikoen for den totale ødelæggelse gennem en atomkrig eller en økologisk katastrofe vil blive større og større.

Man kan ikke bare sige: Det er da *tåleligt* sådan som det er, og så regne med, at sådan vil det nok blive ved med at være. Vi står ikke i valget mellem en smuk drøm og en fortsættelse af de forhold, vi kender i dag. Det valg alle står i er: Enten arbejder man for socialisme, eller også støtter man aktivt eller passivt det kapitalistiske system vi lever under, og dermed en udvikling frem mod et mere og mere umenneskeligt samfund.

For mange lyder det måske som en vild overdrivelse. De fleste kender en eller anden stor eller lille arbejdsdiger og kapitalist og har muligvis svært ved at se, hvilken interesse denne flinke mand skulle have i en voksende undertrykkelse, i ødelæggelse af naturen og i krig.

I VS mener vi heller ikke, at den uhyggelige udvikling, vi advarer imod, er *ønsket* af ret mange af det nuværende samfunds økonomiske magthavere. Ligesom vi heller ikke tror, at den undertrykkelse og sociale nød, der findes i den kapitalistiske verden, skyldes kapitalisternes private ondskab. Der er tale om en indre "sygdom" i systemet. Det prøver vi at forklare nærmere i næste kapitel.

HVAD ER KAPITALISME?

Der har i tiden løb eksisteret flere forskellige slags samfund. Det fælles for dem er, at alle samfundsmedlemmerne i større eller mindre udstrækning har været afhængige af andres arbejde. Denne afhængighed kan imidlertid vise sig på mange forskellige måder. En af dem er de gamle slavesamfund, hvor slaverne ved hjælp af gemen vold blev tvunget til at arbejde, så deres herrer kunne leve et fornemt luksusliv.

En anden slags afhængighed har man haft i nogle såkaldte primitive samfund, hvor man *deltes* både om det arbejde, der skulle gøres og om de goder, der kom ud af det fælles slid.

I de kapitalistiske samfund er der heller ingen, der kan eksistere uafhængigt af andres arbejde. Stort set alt det vi bruger og omgiver os med i dagligdagen er jo lavet af andre. Det gælder lige fra møbler og tøj til veje, skoler, boliger og maskiner.

Men hvad er det egentlig, der i vores samfund afgør, hvem der skal lave hvad og hvordan goderne bliver fordelt? Det er jo ikke en fælles demokratisk beslutning. Det er heller ikke direkte magtanvendelse og vold som i slavesamfundet. Hvad er det så?

Ejendomsretten og de to klasser

I alle kapitalistiske samfund er den private ejendomsret noget fundamentalt. Det væsentlige her er ikke ejendomsretten til private brugsgenstande som f.eks. tøj og fjernsynsapparater. Det afgørende er ejendomsretten til jorden og *produktionsmidlerne*, dvs. til maskiner, redskaber, fabrikker osv.

Den klasse, der ejer produktionsmidlerne og har andre til at arbejde for sig, kaldes kapitalistklassen eller borgerskabet. Den anden hovedklasse i det kapitalistiske samfund er arbejderklassen. En arbejder ejer ingen produktionsmidler, men lever af at sælge sin arbejdskraft til kapitalisterne.

I et højtindustrialiseret kapitalistisk samfund kan man ikke producere uden produktionsmidler. Er man arbejder, kan man derfor kun skaffe sig og sin familie noget at leve af, hvis man kan få solgt sin arbejdskraft til en, der *har* produktionsmidler. Omvendt har en kapitalist ikke meget ud af at eje maskinerne og bygningerne, hvis ikke han kan få nogen til at arbejde for sig. I den forstand er de to klasser afhængige af hinanden. Men vel at mærke på den særlige måde, at den ene klasse udover sin egen arbejdskraft også ejer og bestemmer over de produktionsmidler, som *hæle* befolkningens eksistens er fundamentalt afhængig af.

Der er altså tale om en *grundlæggende* ulighed, som

ikke bliver mindre af, at det engang imellem lykkes nogle *enkelte* arbejdere at etablere sig som kapitalister. Arbejderklassen bliver ved med at være der.

Hvor kommer kapitalisternes rigdomme fra?

Kapitalistklassens magt og privilegier står og falder med dens magt over produktionsapparatet. Men hvor kommer maskinerne og bygningerne fra? Hvem har lavet dem? Er det aktionærerne i A.P. Møller og ØK, der selv har bygget alle rederiets skibe, værfter og administrationsbygninger?

Det er det naturligtvis ikke. Alle de maskiner og bygninger, kapitalisterne ejer, er lavet af arbejdere, som i tidens løb har arbejdet så hårdt og flittigt at deres arbejdsgivere år for år ikke bare har fået deres udlagte penge tilbage, men også har reddet sig et *overskud*.

En del af dette overskud er gået til kapitalisternes private forbrug af dyre vine, flotte biler og villaer, swimming-pools osv. Den væsentligste del bliver imidlertid brugt til investeringer. Dvs. at overskuddet omsættes til nye maskiner og bygninger. Ejerne er altså år for år kommet til at eje mere og mere i kraft af, at arbejderne *altid* har produceret værdier, som er langt større end den løn, arbejderne selv har fået for deres arbejde.

Konkurrencen og jagten efter profit

Vi skrev foran, at kapitalisterne bestemmer, hvad og hvordan der skal produceres. Det er kun en halv sandhed. I virkeligheden er deres valgmuligheder stærkt begrænsede. Den indbyrdes konkurrence mellem arbejdsgeberne betyder nemlig, at alle er *nødt til* at indrette produktionen, så den giver størst muligt overskud. De arbejdsgeber, der opnår det mindste overskud, vil jo have dårligst råd til at investere i de nyeste og mest effektive maskiner. Og det vil uvægerligt på et eller andet tidspunkt ende med en fallit, fordi disse svagere virksomheder vil blive udkonkurreret af de stærkere.

Den enkelte kapitalist kan aldrig på forhånd vide, hvor stort et overskud, der skal til for at kunne følge med i ræset. Konkurrencen indebærer jo, at regnskaber, produktionsplaner, investeringsplaner og nye opfindelser bevares som hemmeligheder i det enkelte firma så længe som muligt.

Konkurrencens vanvittige konsekvenser

Det lyder umiddelbart som et såre effektivt system, der af sig selv forhindrer slendrian og unødvendige udgifter. Men så enkelt er det ikke. Selv om de borgerlige politikere og kapitalisterne selv gerne vil have os til at tro det.

Den *kapitalistiske* effektivitet består nemlig først og fremmest i, at alle andre hensyn end hensynet til profitten fejles til side.

Det er forklaringen på, – at der er sundhedsfarlige tilsætningsstoffer både i de fleste madvarer og i mange andre af de ting vi bruger til hverdag,

– at køleskabe, biler osv. laves, så de går i stykker efter få år – med alt hvad det indebærer af frådseri med vores begrænsede naturrigdomme,

– at der ofres enorme reklamebeløb på at påvirke vores behov, så vi bliver villige forbrugere af en hel masse, som vi ellers ikke ville have købt.

Undertrykkelsen af arbejderklassen

Den vigtigste følge af denne særlige kapitalistiske "effektivitet" er imidlertid rovdriften på arbejdskraften. Her viser der sig igen en grundlæggende interessemod-sætning mellem arbejderklassen og kapitalistklassen. Det bedste for arbejderne er naturligvis

- at få så høj en løn som muligt,
- at arbejde i et tempo, som svarer til deres egen rytme og kræfter, så de ikke kommer hjem fuldstændig udasede,
- at der er gjort så meget som muligt for at fjerne sundhedsfarlige stoffer fra produktionen, afskærme farlige maskiner, nedsætte støjniveauet, så man ikke får høreskader og kan høre, hvad arbejdskammeraterne siger osv.

Helt modsat ser det ud fra kapitalistens synsvinkel. For ham gælder det om at få lønnen ned og tempoet op. Skal han klare sig i konkurrencen, kan han ikke tillade sig at tage hensyn til, om arbejderne bliver slidt i stykker, forgiftede eller invaliderede. Der er altid andre, der kan tage pladsen op. Udgifter til medicin, lægehjælp, invalidepension osv. er ikke hans sag.

Arbejderklassens modstand

Hvor langt ned lønnen kommer, og hvor lidt hensyn der tages til arbejderne liv og helbred afhænger alene af, hvor meget arbejderne finder sig i. Gennem tiderne har arbejderklassen tilkæmpet sig mange forbedringer. Dels gennem den styrke, man har opnået ved at slutte sig sammen i fagforeninger og føre en fælles kamp. Dels i den politiske kamp, hvor man i Folketin-

get har fået gennemført forskellige former for økonomisk hjælp til f.eks. arbejdsløse, gamle og syge, og forskellige mindre indskrænkninger i arbejdsgivernes ret til at skalte og valte med arbejderne helbred som det passer dem. Disse reformer har været af stor betydning for arbejderklassens levevilkår, og de ville aldrig være blevet gennemført uden den socialdemokratiske arbejderbevægelses indsats. Men medaljen har en bagside.

For det første skal man ikke være blind for, at en hel del af reformerne kun er kommet igennem, fordi kapitalistklassen trods alt også har haft en interesse i, at deres indbyrdes konkurrence ikke medførte, at arbejderne fik nedsat arbejdsevnen. En uuddannet, uoplyst, underernæret og halvinvalidet arbejderklasse vil jo ikke kunne arbejde effektivt nok.

For det andet har ingen af reformerne røkket en tøddel ved fundamentet for kapitalejernes magt: Ejendomsretten. Tværtimod har Socialdemokratiet accepteret, at reformerne ofte er blevet betalt med indskrænkninger i arbejderne mulighed for at sætte magt bag deres krav, f.eks. ved hjælp af strejker og blokader.

Hvis nogle arbejdere har taget tilløb til noget, der kunne udvikle sig til en trussel mod det kapitalistiske samfundssystem, så er der da også straks blevet taget hårdt fat. Her har de ledende socialdemokrater selv spillet en aktiv rolle for at få nedkæmpet den slags uromagere. Og når det ikke er nok, træder den borgerlige stats magtapparat i funktion med politiet, domstolene og evt. militæret, som sørger for, at arbejderne bliver sat på plads.

Øget brug af sundhedsfarlige stoffer kan give fosterskader.
(Foto: 2. maj)

Socialdemokratiet har godtaget disse angreb på operationelle arbejdere ud fra den overbevisning, at arbejderklassens interesser bedst kunne varetages i et samarbejde med kapitalisterne. Men som vi har vist det foran, kan kapitalistklassens og arbejderklassens interesser ikke forenes. Med mindre arbejderklassen accepterer alle de misforhold og ødelæggelser, som uundgåeligt følger af det kapitalistiske system.

At troen på et fredeligt samarbejde mellem klasserne er uholdbar, viser sig tydeligst under de økonomiske kriser, der med kortere eller længere mellemrum hjem søger de kapitalistiske samfund.

Hvorfor er kapitalisme og kriser uadskillelige?

De økonomiske kriser er en uundgåelig konsekvens af et økonomisk system, der er baseret på privat ejendomsret og fri konkurrence. Som vi har vist foran tvinger konkurrencen de enkelte kapitalister til bestandigt at investere i nyt og mere avanceret maskineri. Det tekniske niveau drives hele tiden i vejret, og de beløb der skal til for at kunne følge med i dette investeringskapløb bliver større og større.

Det ligger i selve konkurrencesituationen, at nogle virksomheder hurtigere vil få problemer med at følge med end andre. Ikke nødvendigvis fordi de er underskudsforretninger, men fordi deres overskud er for lille. Det er ikke nok at have et overskud på 10 mill. kr., hvis der skal 20 mill. kr. til for at kunne købe det nyeste og mest effektive udstyr af maskiner, industrirobotter og EDB-anlæg.

Disse virksomheder bliver altså nødt til at vente med deres nyinvesteringer. Det betyder, at det samlede antal ordrer til de firmaer, der laver den slags produktionsudstyr begynder at falde. Så tjener de mindre. Og så må de også udsætte deres nyinvesteringer.

Det er en ond spiral: Jo mere produktionen og afsætningen indskrænkes, jo vanskeligere bliver situationen for de svageste virksomheder. Konkurrencen skærpes og de svageste bukker under. Så står arbejderne på gaden. Det gør de også, når de virksomheder, der venter på bedre tider, begynder at afskedige folk. Når arbejderne er arbejdsløse, falder deres indkomst. Så køber de mindre. Og så sælger fødevarer- og tøjfabrikanterne mindre. Så må de også indskrænke, dvs. udsætte nyinvesteringerne og afskedige folk.

Krisens konsekvenser for arbejderklassen

Krisens umiddelbare konsekvens for arbejderklassen er en mere og mere omfattende arbejdsløshed med alt, hvad det indebærer af nedsat indkomst, mindre værdsfølelse, familieproblemer osv. Men dermed er det ikke slut. Arbejdsgivernes problemer med at skaffe et overskud, der er *stort nok* medfører naturligvis,

at de sætter ekstra hårdt ind for at få nedsat alle "unødvendige" udgifter. De vil derfor forsøge at få lønningerne skåret drastisk ned. Og de vil ikke bare modsætte sig enhver ny arbejdervenlig lovgivning i Folketinget, men også søge at få *ophævet* de reformer, arbejderklassen tidligere har tilkæmpet sig: Den slags reformer medfører jo i sidste ende, at kapitalistklassen som helhed får et mindre overskud, fordi kapitalisterne selv er med til at betale skat til staten og kommunerne.

At troen på et fredeligt samarbejde mellem klasserne er uholdbar, viser sig tydeligst under de økonomiske kriser, der med kortere eller længere mellemrum hjem søger de kapitalistiske samfund.

En arbejderbevægelse som alene satser på at forbedre arbejderens forhold *inden for* det kapitalistiske system bliver altså her fanget i en klemme: Enten accepterer man nedskæringerne – under protest naturligvis – eller man får flere og flere arbejdsløse.

Den kapitalistiske vej ud af krisen går netop gennem en sådan ofte drastisk *fjorning* af arbejderklassens levevilkår. Samtidig er de mindst effektive virksomheder gået ned og hjem, og de, der er tilbage, kan så overtage deres markedsandel. Disse ting er medvirkende til, at profitmulighederne på et eller andet tidspunkt bliver gunstige nok til at flere og flere virksomheder igen begynder at investere og ansætte ny arbejdskraft. Og det samme absurde ræs kan begynde forfra. Prisen betales af de mange millioner af arbejdere og arbejdsløse verden over.

Kapitalismen øger risikoen for krig og ødelæggelsen af naturen

Det kapitalistiske system rummer imidlertid også i sig kimen til endnu mere omfattende ødelæggelser. For det første fører den vilde profitjagt til en ødelæggende hensynsløshed over for naturen. Den enkelte kapitalist kan ikke tage hensyn til, om hans virksomhed forurener og forgifter den omgivende natur. For ham gælder der kun en lov: Så meget profit som muligt. Måske beklager han som privatperson miljøsvineriet. Men som kapitalist er han nødt til at være hård i filteren og undgå alle omkostninger, der kan skade ham i konkurrencen. Derfor vil han også bruge hæmningsløst af naturens sparsomme lagre af råstoffer. Også selv om det kan betyde en katastrofe for de kommende generationer.

For det andet bærer det kapitalistiske system altid

truslen om krig i sig. Også dette har sin rod i den private ejendomsret. Konkurrencen mellem kapitalisterne foregår ikke kun i de enkelte lande, men også på internationalt plan. Her drejer det sig først og fremmest om tre ting: Råvarerne, arbejdskraften og markederne.

For de store internationale selskaber er kontrollen over råvarerne af afgørende betydning. Jo billigere råvarer man kan skaffe, jo stærkere står man i konkurrencen. Det gælder derfor om direkte eller indirekte at have kontrol over de landområder, hvor råvarerne findes.

Denne kontrol kan man skaffe sig ved at købe sig adgang til de mine-, olie- eller plantageområder, hvor råvarerne er. Eller ved, at ét lands forskellige store firmaer ved hjælp af landets militær tiltvinger sig disse områder.

En anden fordel ved erobringen af kolonier er adgangen til den billige indfødte arbejdskraft, som da også i tidens løb er blevet udnyttet flittigt og systematisk af de vestlige lande. Jo mere og jo billigere de arbejdede, jo større profitter til de store selskaber i Europa og USA.

Denne udvikling rummer imidlertid også et problem for de store monopoler. Markederne er ikke ubegrænsede. De mange fattige lande kan jo ikke købe alverden. Der er også en grænse for, hvor mange nye råvareområder, man kan underlægge sig. Jorden er ikke større end den er.

Disse begrænsninger betyder imidlertid ikke, at konkurrencen mellem de store firmaer er hørt op. Derimod betyder de, at konkurrencen ikke længere kan komme til udtryk i et kapløb om nye markeder og nye landområder. Verden er opdelt. Skal styrkeforholdet mellem de store virksomheder ændres, så må det ske gennem en omfordeling.

Derigennem skærpes modsætningen mellem de kapitalistiske stater. Hver stat vil forsøge at forsvare eller forfølge de interesser deres egne kapitalister har. Når disse interesser ikke længere kan tilgodeses uden erobringer fra andre lande, kommer der krig. Eller "frivillige" omrokeringer baseret på de militære styrkeforhold mellem staterne.

Risikoen for en verdensomspændende krig skyldes altså ikke kun krigsgale generaler og politikere. Den slags mennesker, der for enhver pris vil have magt o-

Den ny teknologi overflodiggør mange arbejdspladser. For arbejdsgiverne er det mere profitabelt at investere i nyt maskineri end i arbejdskraft. Er dette den ny bryggerarbejder? (Foto: 2. maj)

ver andre, spiller naturligvis en rolle. Men risikoen for, at den nuværende økonomiske krise ender i en atomkrigs ragnarok er meget, meget større, netop fordi krigstruslen er så snævert sammenhængende med selve grundmekanismerne i det kapitalistiske samfund.

Hvis ikke kapitalismen overvindes, vil udviklingen gå i retning af mere og mere undertrykkelse af arbejderklassen og ødelæggelse af naturen. Og risikoen for den totale ødelæggelse gennem en atomkrig eller en økologisk katastrofe vil blive større og større.

Sammenfatning

Det er således VS' opfattelse, at det kapitalistiske samfund er et samfund, der ødelægger livsbetingelserne for den største del af befolkningen. Det gælder især for arbejderklassen. Vi har forsøgt at vise, hvordan selve systemet med en ubønhørlig logik truer arbejderens helbred, angriber vores evner og kræfter til at leve et ordentligt liv med hinanden og frister os til at dulme utilfredsheden med spiritus, piller, modetøj, fine møbler, nye biler osv. Og vi har prøvet at vise, hvordan kapitalismen fremmer rovdriften på naturen og øger risikoen for en altødelæggende atomkrig.

Vi bilder os ikke ind, at alle menneskelige problemer vil forsvinde i et socialistisk samfund. Men man kan i hvert fald undgå de problemer og ødelæggelser, som direkte udspringer af den vanvittige måde, de kapitalistiske samfund fungerer på. Og muligheden for at finde et meningsfuldt svar på de problemer, der bliver tilbage, vil være langt langt større, når det ikke længere er den ustyrlige jagt efter profit, men befolkningens egne behov og valg, der ligger til grund for, hvordan samfundet er indrettet.

Vi bilder os ikke ind, at alle menneskelige problemer vil forsvinde i et socialistisk samfund. Men man kan i hvert fald undgå de problemer og ødelæggelser, som direkte udspringer af den vanvittige måde, de kapitalistiske samfund fungerer på.

VS OG VEJEN

Den analyse vi har fremlægt foran kan kun føre til én konklusion: Kampen for et bedre liv må nødvendigvis være en kamp mod kapitalismen. Vi ved, at det er en lang og vanskelig kamp, og vi har ingen patentløsning på, hvordan den skal føres, og hvordan man bærer sig ad med at opbygge et socialistisk samfund. Vi vil imidlertid på de næste sider fortælle om nogle af de overvejelser, vi har gjort os.

Arbejdet i Folketinget og kommunalbestyrelserne

Næsten alle andre politiske partier lægger hovedvægten på arbejdet i Folketinget, amtsrådene og byrådene. Det gør vi ikke i VS. Det borgerlige demokratis begrænsning er jo, at de folkevalgte organer kun har indflydelse på de ting, der ikke for alvor antaster kapitalejernes interesser. Sådan er det ifølge grundloven.

Den egentlige magt ligger altså ikke i, men uden for Folketinget. Derfor må den vigtigste del af kampen naturligvis også føres uden for Folketinget, hvis man ønsker demokratiet udvidet til også at omfatte alt det, kapitalejerne i dag er alene om at bestemme over.

Det betyder imidlertid ikke, at vi finder det meningsløst at arbejde i de nuværende folkevalgte organer. Selv om deres magt er begrænset, og selv om man ikke ad den vej kan få skovlen under ondets rod, så kan der dog udrettes en del for at gøre kapitalismens ødelæggelser så små som mulige.

Hovedsigtet med vores parlamentariske arbejde er:

- at begrænse kapitalejernes magt overalt, hvor det er muligt, f.eks. ved at rejse sagen om Socialdemokratiets og de borgerlige partiers forøring af Nordsøen til A.P. Møller og om de multinationale olieselskabers manglende skattebetaling i Danmark,

- at forbedre levevilkårene for arbejderklassen og andre dårligt stillede, f.eks. ved at arbejde for forbud mod sundhedsfarlige stoffer på arbejdspladserne og ved at støtte fagbevægelsens krav om nedsat arbejdstid for alle,

- at få flyttet beslutningsretten fra de forskellige offentlige myndigheder ud til de folk, der har problemerne inde på livet, f.eks. ved at støtte lokale beboergrubers krav om beboerhuse under beboernes fulde kontrol,

- at forbedre retssikkerheden for alle borgere, f.eks. ved at stille forslag om forbedringer af retsplejeloven eller ved at rette søgelyset mod indvandrernes retsforhold.

Derudover forsøger vi at bruge Folketinget og byrådene til en afsløring og kritik af det kapitalistiske sy-

TIL SOCIALISMEN

stem og af statsmagtens forskellige former for bureaukrati, undertrykkelse og formynderi. Vi forsøger altså gennem det parlamentariske arbejde både at opnå så mange konkrete resultater som muligt og at få fremlagt vores synspunkter for en større del af befolkningen.

VS fik i 1977 posten som byplanborgmester i Københavns kommune. Villo Sigurdsson repræsenterer VS og har støttet f.eks. mange beboergrupper og afsløret socialdemokratiske rævekager.

Bevægelsernes betydning

I en del tilfælde fører VS nogle af de krav frem i Folketinget, som rejses af f.eks. miljø- og energibevegelsen, boligbevægelsen, kvindebevægelsen og fagbevægelsen. Efter vores opfattelse er disse bevægelser en meget vigtig del af det politiske liv i Danmark. Vi er ikke altid enige med dem, men mener i almindelighed, at det er nødvendigt med et pres udefra, hvis der skal opnås resultater i Folketinget og byrådene. Selv de bedste argumenter hjælper ikke, hvis der ikke er grupper, der presser tilstrækkelig meget på.

Da man f.eks. i 1979 vedtog at begrænse retten til at udstykke ejerlejligheder, så var det ikke bare fordi VS foreslog det. Vi havde foreslået et forbud lige siden ordet ejerlejligheder blev nævnt første gang. Men det blev først gennemført, da der havde været så mange boligaktioner, og utilfredsheden havde været så stor, at Socialdemokratiet simpelthen var nødt til at tage hensyn til det.

Tilsvarende var det sandsynligvis forlængst blevet besluttet, at der skulle indføres atomkraft i Danmark, hvis ikke atommodstanderne havde gjort et kæmpearbejde for at forhindre det.

Vi tror i det hele taget ikke på, at de forskellige dårligt stillede samfundsgrupper kan få deres krav til tilværelsen opfyldt, medmindre de slutter sig sammen og selv gør noget ved det. Det gælder uanset om man er arbejder, uddannelsessøgende, husmoder eller pensionist.

Arbejdet i bevægelserne er imidlertid også vigtigt af en anden grund. Jo flere der allerede nu begynder at gøre deres egne erfaringer med politiske diskussioner og politisk arbejde, jo større chance er der for, at kampen mod kapitalismen kan føre frem til socialistisk demokrati, hvor alle er med til at afgøre, hvordan samfundet skal være indrettet.

Mellemlagenes kamp

I mange af disse bevægelser har de såkaldte mellemlag spillet en væsentlig rolle. Mellemlagene er lønarbejdere, der som regel har en halvlang eller længere uddannelse og oftest er ansat i det offentlige, dvs. lærere, socialrådgivere, ingeniører og lignende grupper. De kaldes mellemlag, fordi de befinder sig "imellem" de to hovedklasser (arbejderklassen og kapitalistklassen). De har for det meste langt bedre arbejdsvilkår end arbejderne. De er ikke underlagt akkordarbejdets pres, de har som regel et mere sikkert, selvstændigt og spændende arbejde, og de er ofte også bedre aflønnet.

Denne mere privilegerede situation *kan* betyde, at mellemlagene solidariserer sig med statsmagten og kapitalistklassen. Men den kan også betyde et større overskud til at gøre noget ved de misforhold, som mellemlagene får indsigt i gennem deres arbejde.

I en økonomisk krisetid begynder mellemlagene imidlertid også selv at blive trængt, fordi der skæres ned på de offentlige budgetter. Det har ført til en voksende modstandsvilje og en større erkendelse af, at også mellemlagene er nødt til aktivt at arbejde for at sikre og forbedre deres levevilkår.

Der forekommer imidlertid situationer, hvor nogle af mellemlagenes krav er problematiske set fra et socialistisk synspunkt. Vi synes for eksempel, det er vigtigt, at lærerne ikke kun kæmper for selv at få bedre arbejdsvilkår, men også for en bedre dagligdag for børnene og for en undervisning, som ikke forskønner og bortforklarer, men afslører samfundets klasse-modsætninger. Og vi mener, det er vigtigt at få nedbrudt alle de forskellige former for umyndiggørelse, som folk ofte udsættes for på for eksempel hospitalerne og bistandskontorerne. Det er heller ikke *altid* rigtigt *alene* at kæmpe for flere og større sygehuse. Det vil naturligvis give mere arbejde til sygehushpersonalet.

Men arbejderklassen og andre dårligt stillede har først og fremmest interesse i at undgå sygdommene. Det betyder, at der f.eks. *også* må stilles krav om sunder boliger, og om arbejdspladser, der ikke skader helbredet. Men sygdomme optræder naturligvis alligevel, og her drejer det sig så om, at sygehuset ligger i nærheden, og at befolkningen i området har en høj grad af indflydelse på, hvordan sygehuset fungerer i det daglige. Tilsvarende eksempler kunne gives for andre offentlige institutioner, som for eksempel biblioteker, skoler, børnehaver og bistandskontorer.

Begrænsningen i mellemlagene og bevægelsernes kamp ligger i, at kravene kun kan opfyldes, hvis de ikke anfægter kapitalistklassens fundamentale interesser. Over for dem kommer argumenter og protester uvægerligt til kort. Kan man ikke sætte magt bag sine krav, er chancen for at nå resultater ikke ret stor. Men en sådan magt har bevægelserne og mellemlagene ikke mange muligheder for at få på benene alene. Forudsætningen for andet og mere end nogle små sejre er derfor, at man allierer sig med arbejderklassen, som i mange tilfælde selv vil stå stærkere i *sin* kamp, hvis den kan udnytte mellemlagene viden og erfaringer.

Kampen mod A-kraft er et vigtigt led i kampen for socialisme.

Arbejderklassen og den revolutionære kamp

Det er på arbejdspladserne, at undertrykkelsen er mest direkte, og det er på arbejdspladserne, at kilden til hele den øvrige undertrykkelse findes.

Men det er frem for alt arbejderklassen, der har de bedste muligheder for at sætte magt bag kravene om et nyt samfund. Det er jo arbejdsgivernes kontrol over produktionen, der er selve livsnerven i kapitalismen. Men denne kontrol kan kapitalisterne kun beholde, så længe de får lov af arbejderne, hvis magt ligger i strejkevåbnet og i muligheden for at besætte virksomhederne og selv overtage ledelsen af produktionen.

Derfor må arbejderne være den drivende og ledende kraft i kampen for forbedring af levevilkårene, og i sidste ende i kampen for socialismen.

I VS støtter vi som regel arbejderklassens kampe, men også arbejderklassens krav kan ind imellem være problematiske set fra et socialistisk synspunkt. Det vil for eksempel ikke *altid* være rigtigt at kæmpe for flere arbejdspladser. Heller ikke selv om arbejdsløsheden er meget stor. Hvis det drejer sig om en virksomhed, som forurenar omgivelserne, så er der kun to muligheder. Enten må produktionen tilrettelægges, så forureningen undgås, eller også må arbejdspladserne undværes. Arbejderklassen har *ingen* interesse i, at naturen ødelægges.

Det drejer sig altså om, at vi på den ene side tager stilling til hver enkelt af de kampe, som arbejderklassen, mellemlagene og de forskellige bevægelser fører – og at vi som regel støtter disse kampe. På den anden side arbejder vi for, at arbejderklassen bliver inddraget så meget som muligt i alle de kampe og aktiviteter, som er i gang. Og det uanset om det drejer sig om lønens højde, om undertrykkelsen af bøsser og lesbiske, om de høje priser på medicin, om dårlige lokale busforbindelser eller andet.

De revolutionære partiers betydning

Partiernes centrale rolle ligger i, at man dér har mulighed for at udvikle en *sammenhængende* politik. Dvs. en politik der omfatter *alle* områder af samfundslivet. Det kan kun lade sig gøre, hvis partiets medlemmer deltager i den kamp, der finder sted på arbejdspladserne, i fagforeningerne, beboerorganisationerne og i de forskellige bevægelser. Og hvis partiet i andre situationer selv tager initiativ til modstand mod følgerne af det kapitalistiske system.

De forskellige erfaringer fra disse kampe kan man så bearbejde i partiet, hvor der er mulighed for at diskutere dem med folk der har erfaringer andre steder fra. Derigennem kan man få sat de enkelte delkampe ind i et større perspektiv.

Men naturligvis bliver man ikke automatisk klogere end alle andre, blot fordi man melder sig ind i et parti. Det afgørende er, om der kan argumenteres for partiets politik, sådan at der er andre end partiets medlemmer, der vil føre den ud i livet. I VS har vi erfaring for, at det kan lade sig gøre. Vi tager selvfølgelig fejl ind imellem, og vi har meget at lære af arbejderklassen og andre dårligt stillede grupper. Men vi har samtidig meget vi kan lære fra os. Det giver os grundlag for at udvikle en politik, som vil give os bredere og bredere opbakning, selv om det meget vel kan tænkes, at andre revolutionære partier på længere sigt vil have en meget bredere opbakning end VS.

Den nødvendige massebevægelse

Hverken et eller flere revolutionære partier kan nedbryde det kapitalistiske samfund og opbygge socialis-

men. Der må udvikles et samarbejde mellem revolutionære partier og forskellige kæmpende grupper og bevægelser. Og det er helt afgørende, at kampen på de forskellige områder udvikles til en massebevægelse, der omfatter hele samfundslivet. Magten må tages fra borgerskabet på alle områder.

Det er naturligvis umuligt at forudsige, hvordan denne udvikling præcist vil komme til at forløbe. Men under alle omstændigheder er det afgørende at udvikle nogle former for organisering, der kan danne grundlaget for endemålet: Det socialistiske demokrati.

Arbejderne må slutte sig sammen i arbejdsråd, beboerne i beboerråd, soldaterne i soldaterråd, og der må også dannes råd, der kan styre forskellige statslige institutioner, f.eks. inden for social-området og sundhedsområdet m.v.

Disse råd vil naturligvis ikke blive dannet i hele samfundet på én gang. Nogle steder vil fagforeningerne organisere en større del af arbejderne end rådene. Andre steder vil det være omvendt. Nogle steder vil beboerrådene måske kun kunne organisere dem der bor i lejligheder, og ikke dem, der bor i parcelhus – fordi de ikke vil være med. Nogle steder vil der måske slet ikke eksistere en rådsorganisering. Og de politiske partier vil udgøre et lige så broget billede: Der vil være partier, der minder om VS i dag, andre der minder om SF, DKP og Socialdemokratiet, og der vil være borgerlige, og måske også fascistiske partier.

Men efterhånden som kampene udvikler sig, vil det sandsynligvis være sådan, at borgerskabet har magten på nogle områder og har mistet den på andre. Man kan for eksempel tænke sig, at arbejderne på en enkelt arbejdsplads overtager produktionen, og indretter den efter, hvad de i fællesskab kan blive enige om. Men borgerskabet har måske stadig væk magten over transportsektoren, sådan at varerne ikke kan blive solgt. Eller de har måske magten over de andre virksomheder inden for branchen, sådan at arbejderne nok har taget magten på en virksomhed, men alligevel er tvunget til at producere lige som kapitalisterne for at overleve. Og så er det jo ikke meget værd.

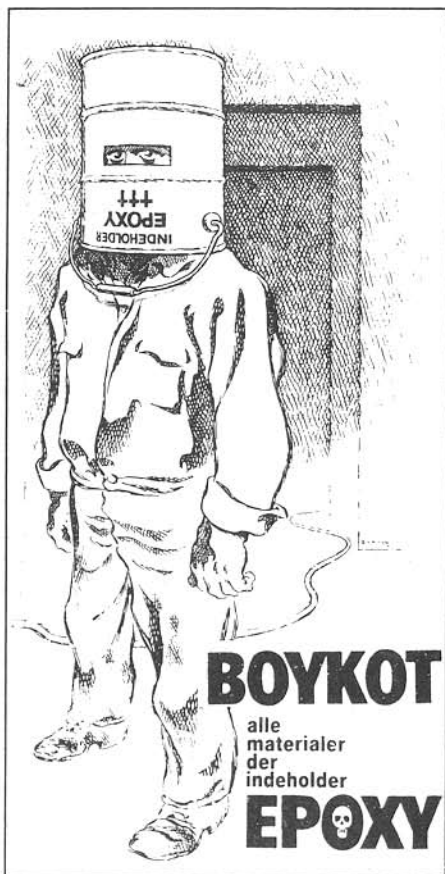
Derfor vil hver enkelt lille del af den samlede massebevægelse være afhængig af resten af massebevægelsen. Når man erobrer en enkelt arbejdsplads, vil det være nødvendigt hurtigt at gå videre. Arbejdernes kontrol må udvides, så den også omfatter fordelingen af varerne. Og samtidig må kontrollen udvides til også at omfatte boligerne, daginstitutionerne osv. For det første er det nødvendigt. Hvad hjælper det at have kontrollen på arbejdspladsen, hvis huslejen samtidig stiger, og daginstitutionen måske bliver lukket. For det andet vil det være indlysende rigtigt. Når arbejderne i fællesskab kan erobre magten på virksomheden, hvorfor skulle man så ikke i fællesskab erobre magten på alle mulige andre områder af hverdagslivet, og indrette tilværelsen til gavn for både sig selv og fællesskabet?

Borgerskabets vold

Jo større sejre massebevægelsen vinder, jo nærmere kommer man den situation, hvor de enkelte kapitalister ikke har mere magt eller større forbrugsmuligheder end en almindelig lønarbejder. Når magten over produktionsmidlerne forsvinder, vil der kun være én mulighed tilbage: Et liv på samme vilkår som de fleste andre. Uden fordele af nogen art.

Derfor vil borgerskabet sandsynligvis også gøre modstand, når der udvikler sig en massebevægelse, der kæmper for socialismen. Og staten, der i hovedsagen er opbygget til og indrettet på at varetage borgerskabets interesser, vil også gøre det. I en sådan udvikling kan det meget vel tænkes, at politiet og militæret vil få ordre til at slå massebevægelsens oprør ned. Om nødvendigt med våben og andre former for vold.

Det er ikke et mål for VS, at tingene udvikler sig på den måde. Vi foretrækker under alle omstændighe-

der, at vold undgås. Men i de kapitalistiske samfunds historie findes der *ikke et eneste eksempel* på, at borgerskabet har undladt at bruge vold, når det har været den sidste mulighed for at holde et kapitalistisk system i live. Og vi tror ikke, det nytter noget at vende den anden kind til.

Terror og myrderier er imidlertid ikke en revolutionær bevægelses metode. Vi ved, at drab kan være nødvendigt i nødværge – som for eksempel besættelsestidens stikkerlikvidationer. Vi ved også fra tidligere revolutionære situationer, at det *kan* udvikle sig til en regulær borgerkrig. Men målet for den revolutionære arbejderbevægelse må være at undgå en sådan situation.

Partiernes centrale rolle ligger i, at man dér har mulighed for at udvikle en sammenhængende politik. Dvs. en politik, der omfatter alle områder af samfundslivet. Det kan kun lade sig gøre, hvis partiets medlemmer deltager i den kamp, der finder sted på arbejdspladserne, i fagforeningerne, beboerorganisationerne og i de forskellige bevægelser.

Man må forsøge at få soldaterne og politifolkene til at forstå, at de selv er ofre for kapitalistklassens magt. Man må prøve at afvæbne de dele af militæret og politiet som ønsker et voldeligt opgør. Og man må prøve at gøre det klart for kapitalejerne, at deres privilegerede situation er forbi, for eksempel gennem omfattende massestrejker som dem, vi for nylig har set i Polen.

Hvis der så nogenlunde samtidig opstår revolutionære situationer i andre lande, så har revolutionen en god chance for at lykkes. Hvis dette *ikke* sker, er chancen mindre, fordi andre landes borgerskaber sandsynligvis vil komme deres betrængte klassefæller til hjælp af angst for, at den revolutionære smitte skal brede sig. Sker det og ender det med et nederlag, er der kun én ting at gøre: At lære af de erfaringer kampen har givet, og begynde forfra.

Det socialistiske rådsdemokrati

Efter at kampen mod borgerskabet er *vundet*, må der bygges videre på den rådsorganisering, der har udviklet sig i den revolutionære proces. Rådene på de forskellige områder (arbejdspladserne, boligkvarterer osv.) må sammenfattes i en lokal, en regional, en national, og i sidste ende en international rådsbevægelse. Samtidig med, at de enkelte *typer* af råd (arbejderråd, beboerråd osv.) også må organiseres samlet. Det er inden for disse råd, at massebevægelsens politik må diskuteres og fastlægges, for at rådene kan fungere som den socialistiske statsmagt.

Rådene vil stå over for store vanskeligheder. Der skal findes nye svar på mange problemer. Vi kan naturligtvis ikke forudsige, hvad rådene vil beslutte sig til. Men vi kan give nogle eksempler på, hvad man *kanne* vælge, og nogle antydninger af, efter hvilke retningslinjer vi selv vil arbejde.

For eksempel vil man måske overlade det til det nationale råd at træffe de overordnede beslutninger om hvad der skal produceres. Det vil imidlertid betyde en risiko for, at der udvikler sig nogle professionelle politikere og planlæggere, der tager mere hensyn til om produktionen forløber effektivt, end til om den tilfredsstiller menneskelige behov. Man kunne så forestille sig, at man vedtog, at så lidt som muligt af den samlede produktion skulle planlægges på samfundsplan, og så meget som muligt afgøres i lokalområderne. At lokalområderne højst måtte bestå af for eksempel titusinde mennesker, og at de skulle være selvforsynende med så meget som muligt – for eksempel tøj, energi, mad m.v.

Man kunne endvidere bestemme, at så mange maskiner som muligt skulle kunne betjenes af alle, da det ville betyde at der udviklede sig færre "eksperter". At uanset hvad man ellers lavede, *skulle* man deltage i produktionen nogle dage om ugen, og at man skulle deles om det kedelige arbejde. Og at alle valgte repræsentanter, f.eks. til det nationale råd, på ethvert tidspunkt skulle kunne udskiftes af dem, de repræsenterede.

Et andet vigtigt område er de enkelte samfundsborgers rettigheder. Her mener vi, at en socialistisk forfatning må sikre:

- at der ikke er nogen grænser for ytringsfriheden,
- at alle har ret til at danne organisationer og partier,
- at der er almindelig valgret til rådene,
- at alle har ret til at strejke, og
- at organisationer, der angriber det socialistiske system med vold og terror, vil blive opløst.

Det er klart, at vi hermed kun har nævnt nogle få af de problemer det socialistiske rådsdemokrati vil komme til at stå over for. Vi prøver selv at fortsætte diskussionen om disse ting for at nå frem til en større klarhed.

Vi vil imidlertid gerne slutte med at understrege, at socialismen ikke kan opbygges af skrivebordsgeneraler. Det er de *praktiske* erfaringer, der afgør, hvad der dur og hvad der ikke dur. Og det er ikke os, men alle de mennesker, der lever i det socialistiske samfund, der skal afgøre, hvordan man bedst griber tingene an.

VS I DAG

Som nævnt arbejder vi for et samfund, hvor beslutningerne træffes gennem en demokratisk beslutningsproces. Dette forsøger vi allerede i dag at realisere i VS. Dels gennem partiets organisatoriske opbygning, og dels gennem regler om fraktionsfrihed og mindretalsbeskyttelse.

Hvordan er partiet opbygget?

Vi mener, at vores politik må udvikles ud fra de enkelte partimedlemmers erfaringer fra arbejdet i fagforeninger, bevægelser osv. Derfor bliver alle vigtige spørgsmål diskuteret i partiafdelingerne, før der træffes nogen beslutning.

Partiafdelingen

Når man er medlem af VS, tilhører man en partiafdeling. Denne dækker et bestemt geografisk område, f.eks. Frederiksberg eller Næstved. Her mødes man en gang hver anden-tredje uge og diskuterer partiets aktiviteter og politik. I afdelingen vælger man desuden delegerede til kongressen.

Sektor- og branchegrupperne

Udover organiseringen i partiafdelingen indgår hvert medlem i en sektor- eller branchegruppe efter arbejds-situation. Alt efter forholdene og antallet af medlemmer inden for de pågældende arbejdsområder kan

grupperne f.eks. omfatte metalarbejdere, medlemmer af HK, eller ansatte inden for sundhedssektoren.

Kongressen

Vi afholder kongres hvert halvandet år, og denne er VS' højeste myndighed. Her mødes delegerede fra alle landets partiafdelinger. Hvor mange delegerede en afdeling får, afhænger af hvor mange medlemmer, der er i den pågældende afdeling.

De delegerede er valgt på baggrund af de diskussioner, man har ført. På kongressen diskuterer og beslutter man de overordnede politiske retningslinjer for det kommende halvandet års arbejde, og man vælger en hovedbestyrelse.

Hovedbestyrelsen

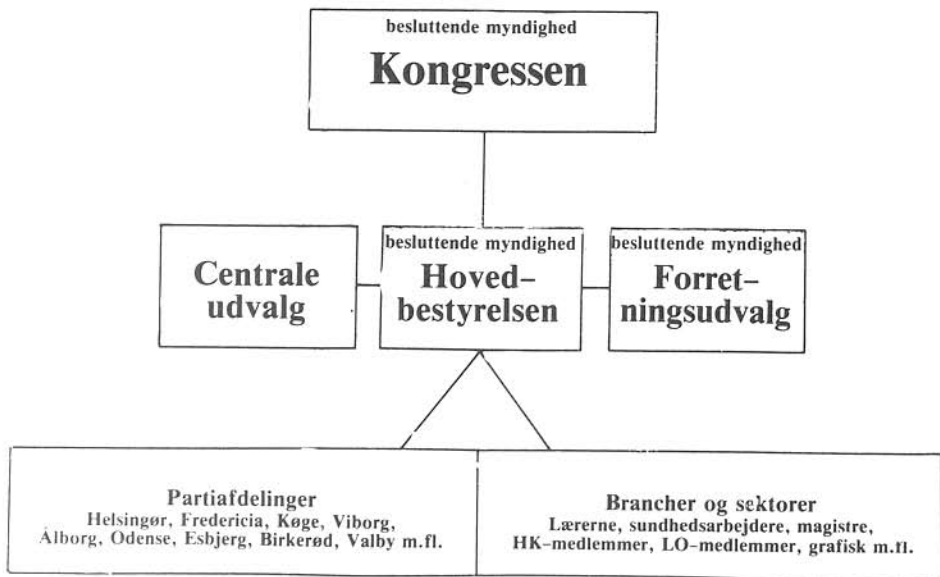
Hovedbestyrelsen (HB) består af 21 medlemmer, og denne er partiets øverste myndighed mellem kongresserne. Den har til opgave at føre kongresvedtagelserne og partiets politik ud i livet. HB mødes en gang hver femte uge.

Forretningsudvalget

Forretningsudvalget (FU) består af 5 personer, der udgør partiets daglige ledelse. FU træffer de nødvendige beslutninger mellem HB-møderne.

Fraktionsfrihed og mindretalsbeskyttelse

VS har ikke nogen fasttømret politik på alle områder, og vi er langt fra enige om alting. Vi mener, at denne uenighed kan være frugtbar, og at det er principielt vigtigt, at et partis mindretal ikke bliver tromlet ned.

Alle har derfor ret til at danne fraktioner, dvs. slutte sig sammen med de folk, man er mest enig med og derigennem forsøge at vinde resten af partiet for sine synspunkter.

Fraktioner har pligt til at holde resten af partiet orienteret om deres aktiviteter og skal i deres arbejde udadtil som VS'ere bøjse sig for flertallets afgørelser.

Indadtil har alle ret til at blive repræsenteret f.eks. til kongressen i forhold til, hvor stor opbakning man har blandt medlemmerne. Denne regel om mindretalsbeskyttelse betyder, at de besluttede organer stort set afspejler holdningerne blandt partiets medlemmer. En væsentlig undtagelse er dog, at der *ikke* er mindretalsbeskyttelse ved valg af FU.

Hvad sker der, når man melder sig ind i VS?

Når man har meldt sig ind i VS, vil man kort tid efter starte på en introduktionsskoling. Her vil man sammen med 6-7 andre nye VS'ere og to ældre VS'ere gennemgå og diskutere partiets politik på forskellige områder.

Man får her mulighed for at finde ud af, om man er så enig med VS, at man vil fortsætte med at være medlem, og man bliver præsenteret for VS' forskellige arbejdsfelter, så man kan finde ud af, hvor man selv gerne vil arbejde.

Introduktionsskolen varer ca. et halvt år, og når den er afsluttet, og man har tilsluttet sig partiets minimumsgrundlag, bliver man fuldgældigt medlem med stemmeret og modtager partiets interne blad. Der er dog to forskellige former for medlemskab.

Arbejderne må slutte sig sammen i arbejdsråd, beboerne i beboerråd, soldaterne i soldaterråd, og der må også dannes råd, der kan styre forskellige statslige institutioner, f.eks. inden for social-området og sundhedsområdet m.v.

Forskellige slags medlemskab

Som medlem af VS er man enten aktivt medlem eller passivt medlem. Ved aktivt medlemskab forstås, at man skal deltage i arbejdet i enten partiafdelingen, sektor-, branchegruppen eller et centralt udvalg. Et sådant udvalg er nedsat af HB, og har ansvar for et bestemt område af partiets politik, f.eks. energipolitikken eller boligpolitikken.

Ved passivt medlemskab forstås, at man ikke har nogen forpligtelse til at indgå i partiets løbende arbejde. Passive medlemmer modtager det samme materiale som aktive (bl.a. medlemsbladet Intern Debat), har samme ret til at ytre sig i partiets blade, og har delta-

ge- og taleret ved alle møder i partiet. Passive medlemmer har imidlertid *ikke* stemmeret, og er *ikke* opstillingsberettigede til f.eks. kongresser. Den enkelte afgør selv, om han eller hun vil være aktiv eller passiv.

Kontingent

Aktive og passive medlemmer betaler det samme i kontingent til partiet, men kontingentets størrelse er bestemt af den enkeltes indtægt. Det betyder, at de der tjener mindst, f.eks. arbejdsløse og ufaglærte arbejdere, også betaler mindst. Desuden er der en særlig lav sats, der gælder alle folke- og invalidepensionister, og alle skoleelever under atten år. Kontingenterne bruges til partiets mange aktiviteter.

Partiskat

Partimedlemmer, som arbejder forskellige steder for partiet og får løn for det, skal betale partiskat. Det gælder f.eks. folketingsmedlemmer, kommunalbestyrelsesmedlemmer, borgmestre, rådormedlemmer osv. Disse får løn af det offentlige for deres arbejde, men i VS kan den enkelte ikke bare bruge disse penge selv. En stor del af dem skal nemlig lægges direkte i VS' kasse. Denne ordning har vi lavet for, at ingen skal tjene ekstra på at arbejde for VS.

Rotationsregler

I VS har vi et rotationsprincip, som betyder, at det samme medlem kun kan beklæde en vigtig post et vist stykke tid. Der er således ingen, der kan sidde i HB hele sit liv – eller repræsentere VS i Folketinget i mere end syv år i træk. Når de syv år er gået, skal vedkommende forlade Folketinget ved det førstkommande valg. I VS er der ikke mulighed for at blive en såkaldt levebrødspolitiker.

Hvor kan man arbejde i VS?

Som tidligere nævnt er alle medlemmer tilknyttet en bestemt *partiafdeling*. Udover at man her diskuterer overordnede politiske spørgsmål arbejder man også i forhold til det lokalområde, man bor i. Til det har man ofte nedsat en lokalpolitisk gruppe, der f.eks. kan arrangere offentlige møder, blande sig i debatten i lokalbladene, sælge partiets blad SOLIDARITET, og på alle mulige andre måder arbejde med at udbrede partiets politik i lokalområdet.

Udover organiseringen i partiafdelingen indgår hvert medlem som nævnt i sektor- eller branchegrupper. Formålet med denne organisering er dels at koordinere og støtte de enkelte medlemmers aktiviteter på arbejdspladserne og i fagforeningerne, dels at udvikle partiets politik inden for det enkelte område, og endelig at sikre at politikken føres ud i livet.

Endelig er der som nævnt nogle medlemmer, der arbejder i forskellige centrale udvalg, nedsat af HB.

Fælles for alle medlemmer er, at man arbejder med at udvikle partiet og dets politik. Det vil sige at gøre vores politik bedre, at gøre os bedre til at vurdere,

hvordan vi bedst bekæmper borgerskabet og opbygger styrken i arbejderklassen. At gøre os bedre til at forstå sammenhængen i de forskellige politiske kampe og at gøre os bedre i stand til overhovedet at formulere en politik på en række områder, hvor vi endnu ikke har gjort det.

Dette arbejde med at udvikle politikken betyder to ting. Dels at vi må skole os. Dvs. få mere viden om det teoretiske grundlag for den revolutionære bevægelse. Dels at vi må afklare de politiske uenigheder, vi har indbyrdes. Fraktionsfriheden i VS giver jo netop medlemmerne lov til at have politiske uenigheder inden for programmets rammer. Sådanne diskussioner mellem forskellige politiske holdninger tager naturligvis også mange kræfter, selv om de foregår på baggrund af en vis enighed på det grundlæggende plan.

VS' og VS'eres måde at arbejde på er naturligvis

præget af de store forskelligheder, der er i klassekampen fra branche til branche, fra landsdel til landsdel, osv. Derfor er det ikke et entydigt billede af VS' arbejdsfelter, der her er opridset. Alle de mange aktiviteter har jo også lydt meget flot.

Men også VS'ere er mennesker af kød og blod. Så vi har hver især svært ved at nå det hele, fordi vi jo også har problemer med kæresten, problemer med at holde vores arbejde ud, problemer med at fungere ordentligt sammen med vores børn, osv. Alle disse ting skal der også være plads til, og vi prøver da også at få tid til at diskutere og støtte hinanden i arbejdet med problemerne.

Men lige som med alt andet, er der stadig et pænt stykke mellem vores idealer og den faktiske praksis. Og lige som med alt det andet, tror vi stadig, at vi vil blive i stand til at realisere vores idealer i praksis.

Venstresocialisterne har påbegyndt udsendelsen af en serie pjecer, omhandlende partiets holdning på en række områder. Pjecerne kan anvendes som undervisningsmateriale i skoler og på gymnasier.

Følgende emnepjecer er foreløbig udkommet:

- Nr.1: Daginstitutioner
- Nr.2: DUC
- Nr.3: Efg-uddannelse
- Nr.4: Energilpolitik
- Nr.5: Generel politik

Pjecerne kan enkeltvis eller som sæt rekvireres hos:

Venstresocialisterne

Studiestræde 24

1455 Kbh. K.

tf.: (01) 13 46 44, efter kl. 13.00.

- Nr. 6: Kapitalistisk krise
- Nr. 7: Kulturpolitik
- Nr. 8: Miljøpolitik
- Nr. 9: Nato og militæret
- Nr.10: Sundhedspolitik

Udgivet januar 1984

Sats: Venstresocialisterne

Tryk: Offsettrykkeriet Midjylland, Ikast

VS VENSTRESOCIALISTERNE